

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 30. oktobra 2017. godine
Ref.br.: RK 1148/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI13/17

Podnosilac

Bedri Prishtina i Fahri Bekteshi

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude CA. br. 3442/2016 Apelacionog suda
Kosova od 10. oktobra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su: Bedri Prishtina i Fahri Bekteshi iz Prištine (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju presudu CA. br. 3442/2016 Apelacionog suda Kosova od 10. oktobra 2016. godine, koju su primili 20. oktobra 2016. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom podnosioci zahteva tvrde da su im povređena prava garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), i članom 1 protokola 1 [Pravo na imovinu] i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 13. februara 2017. godine, podnosioci su podneli zahtev preko pošte Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 20. marta 2017. godine, predsednica Suda je odlukom imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani.
7. Dana 12. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosiocima o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Apelacionom sudu.
8. Dana 4. jula 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 8. jula 2016. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem C. br. 3216/2014 odbio, kao neosnovan, predlog podnosioca zahteva za određivanje mere bezbednosti, kojim su tražili da se zabrani tuženom – protivniku bezbednosti M. Zh., da zaključi bilo kakav ugovor sa trećim licima, da nametne hipoteku ili bilo koji drugi stvarni teret ili obavezu ili da preduzme radnje kojima će promeniti strukturu nepokretnosti koja je predmet imovinskog spora na površini i katastarskim parcelama navedenim u predlogu, do donošenja meritornog mišljenja prema zahtevu tužioca.
10. Neodređenog datuma, na rešenje prvostepenog suda, punomoćnik podnosioca zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu Kosova zbog bitnih povreda odredaba

parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

11. Dana 10. oktobra 2016. godine, Apelacioni sud u Prištini je rešenjem CA. br. 3442/2016 odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, dok je rešenje Osnovnog suda u Prištini potvrdio.
12. Dana 28. oktobra 2016. godine, podnosioci zahteva su preko svog punomoćnika Kancelariji glavnog državnog tužioca podneli zahtev za zaštitu zakonitosti na gore navedenu presudu Apelacionog suda.
13. Dana 7. novembra 2016. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca je obaveštenjem KMLC. br. 73/16 obavestila pravnog zastupnika podnosioca zahteva da zahtev za zaštitu zakonitosti nije usvojen.

Navodi podnosioca

14. Podnosioci zahteva tvrde da je pravo na pravično i nepristrasno suđenje garantovano Ustavom (član 31) i pravo na pravično suđenje garantovano EKLJP (član 6) povređeno zbog povrede principa jednakosti strana u postupku (jednakost oružja) i to jer dokazi koje su iznele strane nisu jednako razmotreni od strane redovnih sudova i, pored toga, sudske odluke nisu dovoljno obrazložene.
15. Podnosioci zahteva su, takođe, tvrdili da im je pravo na imovinu povređeno kao posledica ovog nepristrasnog sudskog postupka, naglašavajući da je činjenično stanje nepotpuno i pogrešno utvrđeno i da je zakon na snazi pogrešno primenjen.

Prihvatljivost zahteva

16. Da bi sudio zahtev podnosioca, Sud prethodno ocenjuje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, dalje navedene u Zakonu i utvrđene u Poslovniku.
17. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

18. Pored toga, Sud uzima u obzir član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

19. Sud se poziva na pravilo 36 Poslovnika, koje propisuje:

*“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
(1) (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*

i

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju;

20. Što se tiče gore navedenog, Sud utvrđuje da je zahtev podnet u skladu sa članom 113. Ustava unutar zakonskih rokova koji su propisani članom 49. Zakona i nakon što su iscrpljena pravna sredstva u ovoj fazi sudskog postupka. Međutim, Sud treba da razmotri da li su ispunjeni uslovi propisani u članu 48. Zakona i pravilu 36 Poslovnika.
21. Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde povredu stava 1, člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, jer je osporenim odlukama odbijen zahtev za meru bezbednosti od strane redovnih sudova i kao posledica toga, došlo je i do povrede člana 46. [Zaštita imovine] Ustava.
22. Sud ponavlja da u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava "Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava (ESLjP)".

Relevantne ustavne odredbe i odredbe EKLjP-a u vezi sa slučajem kao što su predstavljene od strane podnosioca

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[...]

Član 6. EKLjP [Pravo na pravično suđenje]

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

2. *Svako ko je optužen za krivično delo smatraće se nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona.*

[...]

Član 46. [Zaštita imovine]

1. *Garantuje se pravo na imovinu.*

2. *Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.*

3. *Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproprijuje.*

23. Tokom razmatranja tvrdnji o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje, Sud ocenjuje da li je sudski postupak u celosti bio pravičan i nepristrasan kao što je propisano članom 31. Ustava (vidi: između ostalog *mutatis mutandis Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, 16. decembra 1992. godine, str. 34, serija A br. 247 i B. *Vidal protiv Belgije*, 22. aprila 1992. godine, str. 33, Serija A br. 235).
24. Što se tiče gore navedenog, Sud utvrđuje da su podnosioci zahteva tražili da se oceni da li je član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP povređen rešenjem CA. br. 3442/2016 Apelacionog suda, kojim je odbijena, kao neosnovana, žalba podnosilaca zahteva u vezi sa primenom mere bezbednosti za imovinu koja je inače predmet imovinskog spora između podnosilaca zahteva i suprotnih strana u tom postupku i za koju još uvek nema konačne odluke u vezi sa glavnim sporom.
25. U vezi sa gore navedenim, Sud podseća da je Osnovni sud u Prištini rešenjem C. br. 3216/17 od 8. jula 2016. godine odbio predlog podnosilaca zahteva za primenu mere bezbednosti protiv protivpredlagača, dok je u tački II ovog rešenja Osnovni sud poništio raniju odluku ovog suda za primenu privremene mere protiv protivpredlagača SHKP „Viva“ uvedene 12. decembra 2014. godine.
26. Opravdavajući gore navedeno rešenje, Osnovni sud je, između ostalog, naglasio: „Prema članu 297 Zakona o Parničnom Postupku, predviđeno je da "Mere sigurnosti može se odrediti ukoliko predloženi mere sigurnosti čini verodostojnim postojanje zahteva ili njegovog subjektivnog prava, ili ako postoji opasnost da bez uvođenja takve mere suprotnoj stranki može se onemogućiti ili vidno otežati realizaciju svog zahteva, posebno otuđenjem svoje imovine, pokrivanjem iste, ili bi na neki drugi način mogao promeniti postojeće stanje stvari, ili bi na bilo koji drugi način mogao negativno uticati na pravo predlagača mere sigurnosti“.
27. Osnovni sud je u nastavku obrazložio: „Dokazi koji su navedeni od strane predlagača mere sigurnosti, su protivrečne, da bi podržale njegov zahtev, i na

bilo koji na način ne čine poverljivim postojanje zahteva ili njegovo subjektivno prava“.

28. Apelacioni sud je nakon razmatranja uložene žalbe obrazložio: „Procenom osporenih tvrdnji i postupka, koji se izvršen u vezi sa uvođenjem mere sigurnosti, ovaj sud je procenio da je prvostepeni sud sa ispravnom primenom ZPP, kojom su se ispunili uslovi za uvođenje mere sigurnosti, doneo presudu koja je predstavljena u dispozitivu. To je zato što uvođenje mere sigurnosti podrazumeva suštinsku činjenično stanje na nivo pouzdanosti da postoji opasnost da će okrivljeni onemogućiti ispunjenje ili će značajno otežati izvršenje zahteva“.
29. U nastavku, u rešenju je takođe naglasio: „To podrazumeva da se dokazi administriraju samo oko uvođenja mere sigurnosti a pre svega se ne iscede svi dokazi, jer bi to značilo da se činjenično stanje razmotrilo u celini, odnosno da je postupak zreo za pravičnu odluku, stoga ovaj sud nije posebno obrazložio tvrdnje koje se bave temom zahteva, jer će to biti rešeno prema glavnom predmetu“.
30. Sud u nastavku utvrđuje da podnosioci zahteva, iako su priložili zahtevu obaveštenje Kancelarije glavnog državnog tužioca KLC 73/16, oni ga nisu ni osporili niti tvrdili neku ustavnu povredu ovim pravnim aktom, stoga, Sud neće oceniti saglasnost ovog akta sa Ustavom.
31. Sud podseća da je Apelacioni sud odbio žalbu podnosilaca zahteva protiv rešenja Osnovnog suda i shodno tome, odbio i zahtev za uvođenje mere bezbednosti koji su tražili podnosioci zahteva.
32. S tim u vezi, Sud primećuje da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu koje su navodno počinili redovni sudovi prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitosti), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primjenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava. (Vidi: *mutatis mutandis*, presudu Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLjP) od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stav 28).
33. U vezi sa gore navedenim, Sud primećuje da su Osnovni sud i Apelacioni sud ocenili činjenično stanje slučaja i rešili u celosti tvrdnje podnosilaca zahteva u vezi sa njihovim zahtevom i dali su obrazloženje zasnovano na zakonu vezano sa pokrenutim tvrdnjama.
34. Sud isto tako primećuje da su podnosiocima zahteva pružene mogućnosti da budu aktivni u svim fazama postupka i oni su takođe iscrpeli pravno sredstvo žalbe, dakle, iz aspekta ustavnosti, Sud ne utvrđuje da su sudske odluke proizvoljne ili su pokazatelj povrede nekog prava garantovanog Ustavom.
35. U okolnostima slučaja, uloga Ustavnog suda je da osigura saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Dakle, Ustavni sud ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: presudu ESLjP od 16. septembra 1996. godine, *Aktivar protiv Turske*, br. 21893/93, stav 65, vidi:

takođe, *mutatis mutandis* slučaj KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).

36. Imajući u vidu činjenicu da sudski postupak u vezi sa pitanjem utvrđivanja naslova imovine još uvek nije okončan, već je odlučeno samo vezano sa traženom merom bezbednosti, Sud u ovoj fazi ne može da oceni tvrdnju o eventualnoj povredi prava na imovinu prema članu 46. Ustava.
37. Kao rezime, Sud smatra da podnosiocima zahteva ništa ne sprečava ništa da nakon okončanja sudskog postupka u celosti eventualno podnesu novi zahtev Ustavnom sudu, ali u ovoj fazi postupka, u vezi s predmetom zahteva, oni nisu podneli dokaze, činjenice i argumenti koji pokazuju da su postupci pred Apelacionim sudom na neki način predstavljali ustavnu povredu njihovih prava garantovanih Ustavom, odnosno prava na pravično i nepristrasno suđenje i prava na zaštitu imovine i shodno tome, nisu dovoljno potkrepili dokazima svoje tvrdnje.
38. Sud, na osnovu gore navedenih ocena, utvrđuje da je zahtev u vezi sa tvrdnjama o povredi člana 31. Ustava, člana 6. EKLjP i člana 46. Ustava, u obliku na koji su ga podneli podnosioci zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i shodno tome, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (1) (d) i (2) (d) Poslovnika, proglašava se neprihvatljivim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 36 (1 i 2) (d) i 56 (b) Poslovnika, 4. jula 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI OVU odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi